

10 JAHRE
Institut
POLONICUS

2008–2018

Zofia Wislocka, Piotr Piórowski, Władysław Bartoszewski
Krzysztof Marek, Norman Havlik, Krystyna Konda, Angelica Schwall-
Basil Kerski, Marcin Turowski, Władysław Wołębiewski, Andrzej Wajda
Hilmar Koenig, Andżelika Krawczyk, „Stowarzyszenie Wspólnota Polska“
Pawel Budyń, TVP Polonia, Ryszard Traun, Czesław Mozil, Thorsten
Leszek Balcerowicz, Agnieszka Holland, Werner Jostmeier MdL
Benedykt und Róża Frąckowiak, Jerzy Owsiak, Donald Tusk

Streszczenie/Inhalt

Vorwort Wiesław Lewicki	6	Przedmowa Wiesław Lewicki	7
Grußwort Marcel Philipp	9	Pozdrowienie Marcel Philipp	8
Laureaten 2009	10	Laureaci 2009	10
Laureaten 2010	14	Laureaci 2010	14
Laureaten 2011	18	Laureaci 2011	18
Laureaten 2012	22	Laureaci 2012	22
Laureaten 2013	26	Laureaci 2013	26
Laureaten 2014	30	Laureaci 2014	30
Laureaten 2015	34	Laureaci 2015	34
Laureaten 2016	38	Laureaci 2016	38
Laureaten 2017	42	Laureaci 2017	42
Laureaten 2018	46	Laureaci 2018	46
Unsere Geschichte	50	Nasza Historia	48
Polonicus Projekte	52	Projekty Instytutu Polonicus	52
Impressionen Polonicus Projekte	55	Impresje z Projektów Instytutu	55

Impressum

Herausgeber/Wydawca:

Europäisches Institut für Kultur und Medien Polonicus
VoG & Kulturverein und Redaktion Polregio e.V.
Reichsweg 30 (Nadelfabrik), 52068 Aachen

Direktorium: Wiesław Lewicki, Marcus Palczynski,
Dariusz Tomczak

Pressesprecherin/Rzecznik Prasowy:

Joanna Szymańska

Gestaltung und Druck/Skład i druk:

Afterglow // Werbeagentur und Digitaldruckerei
www.afterglow.de, Cover: Martin Wesolowski

Foto und Bildnachweis/Autorzy zdjęć:

Cover: © colourbox.de/Monika Huňáčková;
Bild S. 2: © www.istockphoto.com/jotily; Bilder Gala:
Jurek Uske, Darius Manka, Stefan Dybowski, Michael
Lewicki; Bild S. 59: Aachen – Jaro Schlesiona;
Polonicus-Statuette / Statuetka: Stanisław Szroborz

Das Projekt „10 Jahre Polonicus“ wird gefördert durch:

Ministerium für Kinder, Familie,
Flüchtlinge und Integration
des Landes Nordrhein-Westfalen

10 JAHRE
Institut
POLONICUS

POLONICUS...

z szacunku dla samych siebie
aus Respekt vor uns selbst
out of respect for ourselves

...POLONIA

Polonicus - aus Respekt vor uns selbst!

Das Jahr 2018 brachte der europäischen Polonia ein dreifaches Jubiläum: Zum einen entstand vor rund zehn Jahren die Idee des Polonicus-Preises, zum anderen wurde unmittelbar danach in der Zusammenarbeit mit dem Polregio e.V. das Europäische Institut für Kultur und Medien „Polonicus“ ins Leben gerufen. Und drittens feiern wir in diesem Jahr, bereits zum 10. Mal die Verleihung des renommierten Polonicus Preises. Kaum zu glauben, aber wahr!

Es ist erstaunlich, wie schnell sich die Polen in Europa integrieren. Mit der Integration wird das neue Umfeld kulturell bereichert. Die Polonia bringt den individuellen und nationalen polnischen Charakter in Europa zum Ausdruck. Unter uns leben viele großartige Polen und Europäer: Menschen, die durch die eigene Arbeit, Haltung und ihr Lebenswerk längst die höchste Anerkennung und Bewunderung in Europa und unter europäischen Freunden erreicht haben. Leider wissen wir Polen außerhalb Polens, die Polonia, nur zu oft diese anerkannten Persönlichkeiten nicht zu schätzen. Möglicherweise liegt das daran, dass wir schlicht nicht wissen, auf welche Art und Weise man diese Personen würdigen könnte, um ihnen für ihr Engagement zu danken. Doch manchmal reicht es auf alte Weisheiten zu hören, denn um Respekt zu verdienen, muss man zunächst lernen, sich selbst zu respektieren.

Unser jährliches Treffen wird von der Polonia als ein großartiges Ereignis betrachtet: Die Polonia-Gala und die Verleihung des Polonicus-Preises hier im historischen Rathaus der Karlsstadt, die im Herzen Europas liegt und als europäische Hauptstadt der Polonia-Aachen wahrgenommen wird.

Der Polonicus-Preis ist die symbolische Würdigung der Menschen, die sich für den Dialog und die Einheit Europas einsetzen. Dieser Preis steht für all diejenigen, die durch ihre Arbeit zur Entwicklung der Kultur und Wissenschaft beitragen, helfen respektvollen Umgang mit anderen Sitten, Kulturen und Nationen zu realisieren und uns allen und der Zivilgesellschaft in der Europäischen Union ehrenvoll dienen.

Jede Nation hat ihre Helden, große Denker und anerkannte Persönlichkeiten. Menschen, deren Leistungen und Erfolge uns alle und die Geschichte des eigenen Landes bereichern. Durch diese Menschen und deren Erfahrungen sollen wir, die Polonia sowie die europäischen Freunde das Wissen über Polen vertiefen. Stefan Kisielewski, polnischer Schriftsteller, schrieb zwar: „ein unersetzbarer Mensch sei ein Beweis für die geistliche Armut einer Gesellschaft“ - und dennoch: Unsere Preisträger sind unersetzbar, jeder einzelne von ihnen! Manche, wie Prof. Władysław Bartoszewski, Andrzej Wajda oder Piotr Matoszewski sind nicht mehr unter uns, jedoch sind ihre Werke unsterblich. Wir sind stolz darauf, dass wir unseren Dank noch zu ihrer Lebenszeit aussprechen konnten.

Prof. Jan Miodek, Preisträger des Polonicus-Preises 2015, sagte, dass die Polonia, die fern der Heimat lebt, zur Idealisierung des Begriffs „Heimat“ neige und hauptsächlich gute Erinnerungen und Assoziationen aufrecht erhalten wolle. Tatsächlich war es so! Jedoch ist das heute leider nicht mehr der Fall. Mit großer Besorgnis beobachten wir die politische Entwicklung in Polen. Wir sind konfrontiert mit Handlungen und Entscheidungen, die für

uns inakzeptabel scheinen. Die Folgen der momentanen politischen Situation spalten nicht nur das polnische Volk im Lande, sondern auch die Polonia in Europa.

Ich möchte unsere gemeinsame Meinung zum Ausdruck bringen und betonen, dass die europäische Polonia sich ein kluges und vernünftiges Polen wünscht. Ein Polen, das die Demokratie in der Europäischen Union stärkt und die europäischen Werte respektiert. Ein Land, in dem die Zivilgesellschaft zur Einigung der Europäischen Union beiträgt. Wir sind ein untrennbarer Teil der Europäischen Wertegemeinschaft, wir stehen für die Demokratie und streben gleichzeitig nach ihr. Wir – die europäische Polonia – empfinden uns als Bürger Europas, diese Tatsache wollen wir manifestieren und zwar europaweit, überall dort, wo die Polonia ein Zuhause gefunden hat.

Es freut mich besonders, dass das Institut Polonicus und der Polonicus-Preis so viele Freunde in Polen, Deutschland und ganz Europa hat. Ich bin hoch erfreut, dass die Polonia in NRW, in Deutschland und in Europa sich gleichermaßen mit dem Polonicus-Preis identifizieren und seit zehn Jahren alljährlich die Preisverleihung mit großer Empathie und Stolz begleiten.

Vielen Dank dafür! Dem Polonicus-Preis wünsche ich mindestens weitere zehn Jahre!

Wiesław Lewicki
Präsident des Institut Polonicus

Polonicus z szacunku dla samych siebie!

Rok 2018 przyniósł europejskiej Polonii potrójny Jubileusz: przed dziesięcioma laty powstała idea nagrody Polonicus i wtedy rozpoczął też swoją działalność we współpracy z Polregio e.V. Europejski Instytut Kultury i Mediów Polonicus, a dzisiaj aż trudno uwierzyć że już po raz 10-ty przyznaje prestiżową europejską nagrodę „Polonicus”!

Podziwu godnym fenomenem jest to, że my Polacy, tu w Europie łatwo potrafimy się integrować, wzbogacając jednocześnie kulturowo nasze nowe środowisko. Polonia w Europie nadaje szeroko pojętej kulturze europejskiej swoje własne, indywidualne akcenty. Pośród nas żyje bowiem wielu wspaniałych Polaków i Europejczyków, którzy swoją postawą, działalnością czy twórczością, wzbudzają szacunek i podziw europejskich przyjaciół, a my sami często nie potrafimy ich po prostu dostrzec. Nie bardzo wiemy też, w jaki sposób wyrazić im zasłużony szacunek, za ich powszechnie uznane osiągnięcia. Parafrazując stare przysłowie powinniśmy się po prostu wzajemnie szanować, a wtedy i inni szanować nas będą!

Nasze coroczne spotkanie, Gala Polonii z wręczeniem nagród Polonicus w Sali Koronacyjnej historycznego Ratusza, tu u Karola Wielkiego, w samym sercu Europy w Akwizgranie, w Europejskiej Stolicy Polonii, jest dla Polonii zawsze doniosłym wydarzeniem.

Polonicus to symbol przyznawania prestiżowych nagród osobistościom szczególnie zasłużonym w dialogu na rzecz jedności Europy, rozwoju jej kultury, realizacji szczytnych ideałów, jakimi są wiedza, kultura, porozumie-

nie i wzajemna życzliwość. Wszyscy oni niosą pożytek i satysfakcję społeczeństwu obywatelskiemu w Unii Europejskiej.

Zarówno my Polonia, jak i nasi europejscy przyjaciele, którzy Polskę dopiero poznają, winni poszerzać o niej wiedzę, właśnie przez poznanie wybitnych osobistości, tych których osiągnięcia są naszym wspólnym bogactwem, a ich mądre myśli, odkrywcze spostrzeżenia i osiągnięte sukcesy rodzą w nas powszechny szacunek dla nas samych. Cytując Stefana Kisielewskiego „Człowiek niezastąpiony to dowód duchowego ubóstwa społeczeństwa”, a jednak, każdy z naszych laureatów, jest niezastąpiony! Ponieważ, nawet jeżeli oni odeszli na zawsze, pozostają ich dzieła tak jak po prof. Władysławie Bartoszewskim, Andrzeju Wajdzie, czy Piotrze Małoszewskim, a dla nas pozostaje duma, że udało nam się im podziękować nagrodą Polonicus jeszcze za ich życia.

Laureat nagrody Polonicus w 2015 roku prof. Jan Miodek, odbierając nagrodę w Akwizgranie stwierdził, że Polonia będąc z dala od ojczyzny inaczej ją postrzega, gdyż z sentymentem widzi tylko to co dobre. Tak, to była prawda! Ale dzisiaj, Polonia z niepokojem śledzi wydarzenia polityczne w Polsce, które są dla nas trudne do zrozumienia i razem do zaakceptowania. Wynikające z tego napięcia dzielą nie tylko Polaków w Polsce, ale niestety również Polonię.

Wyrażając wspólną opinię podkreślam, że europejska Polonia chce Polski rozważnej, roztropnej, kierującej się prawem wzmacniającym demokrację w ramach Unii Europejskiej. My Polacy,

obywatele Europy, pragniemy Polski szanowanej, będącej wzorem działań społeczeństwa obywatelskiego na rzecz jednoczenia naszej wspólnej Europy. Unia Europejska to my sami, również Polonia, Polacy żyjący tu w naszej wspólnej Europie... I w każdej chwili w myśl europejskich traktatów mamy prawo oczekiwać demokracji, jedności i wkładu w perspektywę rozwoju wspólnej Europy. Polonia europejska to przede wszystkim obywatele Europy i tę oczywistość będziemy zdecydowanie manifestować we wszystkich naszych europejskich krajach zamieszkania!

Cieszę się, że tylu naszych polskich, niemieckich i europejskich przyjaciół, sympatyków, rodaków żyjących tu w NRW, ale i całych Niemczech oraz różnych krajach Europy wspiera działania Instytutu Polonicus. Cieszę się, że tylu z Was z emacją i dumą przeżywa coroczne wręczenie nagród Polonicus.

**Dziękuję wszystkim serdecznie!
A nagrodzie Polonicus pozostaje mi życzyć przynajmniej kolejnych dziesięciu lat!**

Wiesław Lewicki
Przewodniczący Instytutu Polonicus

Pozdrowienie

W tym roku już po raz dziesiąty w Akwizgranie wręczona zostanie renomowana nagroda Polonicus za zasługi w służbie dialogu oraz Polaków i Polonii w Europie i na Świecie. Coroczna edycja nagrody, przyznawanej w europejskim mieście Akwizgran, odbywa się w równocześnie z wręczeniem międzynarodowej nagrody im. Karola Wielkiego. Ten akcent jest szczególnie ważny, ze względu na wagę nagrody Polonicus, która znajduje uznanie nie tylko wśród diaspory polskiej za granicą, ale również niemieckiej i europejskiej opinii publicznej. Szczególnie cieszy mnie fakt, że wraz z wręczeniem nagrody Polonicus właśnie w Akwizgranie, zapoczątkowano tradycję, która podkreśla i roztacza z tego miejsca wizję jedności i dążenie do pokoju między narodami.

Nasze miasto, jest miastem ścią euro-pejskim, już chociażby tylko ze względu na swoje szczególne położenie geograficzne - granice gminy są jednocześnie granicami państwowymi z dwoma państwami ościennymi. Europejskość wynikająca już z samego położenia, motywuje nas do wcielania się w rolę budowniczego wspólnych europejskich wartości, zacieśniania i umacniania więzi pomiędzy narodami. Akwizgran jest położony w najbardziej wysuniętej na zachód części Niemiec. Działalność Polonii w Niemczech i w Euroregionie Mozela-Renu, która bezsprzecznie również buduje mosty pomiędzy narodami, przypomina nam – w Akwizgranie - o sąsiedzie zza wschodniej granicy, o Polsce i Polakach.

W ciągu minionych dziesięciu lat nagrodą Polonicus wyróżniono osoby, które swoją postawą przyczyniły się do zbliżenia i pojednania wśród Polaków

i Niemców, niektóre z nich są wręcz ikoną dążenia do wolności i demokracji. To właśnie spośród polskich laureatów nagrody znajdują się osoby, które w najtrudniejszych czasach, pomimo klęsk i trudności, niezłomnie walczyły o wolność, samostanowienie i pokój. Te osobistości, z ich wielkim rozsądkiem politycznym i silną wolą w dążeniu do wytyczonego sobie celu, są dla nas wszystkich przykładem prawdziwie europejskich demokratów.

Ci ludzie, laureaci nagrody Polonicus, konsekwentnie utwierdzają nas w przekonaniu, że Europa ma i winna czerpać ze wspólnych korzeni i katalogu wartości. Ich zaangażowanie umocowało jeszcze solidniej fundamenty wspólnej kultury Europejczyków. Wszyscy oni, działali na rzecz dialogu i porozumienia między narodami, na rzecz przewyżniania stereotypów i wzajemnej wrogości. W końcu, na rzecz koegzystencji i pojednania. I to właśnie wyżej wymienione działania zasługują na miano prawdziwie europejskich zasług. To one stanowią podwaliny wspólnego domu jakim jest Europa i są jednocześnie jego fundamentem, który nie opiera się tylko na strefie wolnościowej i urzędach. Europa, którą uosabiają laureaci nagrody Polonicus, jest bowiem domem dla wspólnych wartości, kultury, wolności i pokoju. A jednak obecnie, coraz częściej, konfrontowani jesteśmy z podważaniem jedności Europy. Ten wielki projekt zjednoczenia boryka się z mową nienawiści, posądzany jest o anachroniczność. Ta tendencja zauważalna jest również wśród państw członkowskich Unii Europejskiej, zaszywane się w nacjonalistycznych kokonach i propagowanie populistycznej i wrogiej Europy.

Ta sytuacja budzi ogromny niepokój. Wręczenie nagród Polonicus, które odbywa się w okolicach obchodów rocznicy zakończenia II Wojny Światowej, animuje do przypomnienia sobie jak wielkim i ważnym dziełem było i jest zjednoczenie Europy. Unia Europejska jest i pozostanie najskuteczniejszym ryglem bezpieczeństwa przeciwko wojnie na naszym kontynencie.

Złączmy nasze wspólne siły w walce o to, aby wysiłek największych wizjonerów naszego kontynentu przetrwał. Uczynimy wszystko co w naszej mocy, aby narody znajdowały wspólny mianownik europejski, zamiast odgradzać się od siebie nawzajem. Podążajmy wspólną drogą do przyszłości, w którą będzie wmurowana przyjaźń polsko-niemiecka, wspólna walka o demokrację i wolność. Nie pozwólmy by zwyciężyły siły nacjonalistyczne i ich protagoniści, którzy już raz przysporzyli Europie bezmiar bólu i cierpienia na setki stuleci. Niech nasza wspólna praca i partnerstwo będą siłą dla zjednoczonej Europy. Wspólnie głośmy przyjaźń pomiędzy narodami, pojednanie i walkę w obronie demokracji.

W tym duchu składam serdeczne gratulacje inicjatorom, organizatorom i przyjacielom Nagrody Polonicus z okazji jubileuszu 10-lecia. Życząc tym samym wszystkim, dalszej owocnej pracy na rzecz naszej wspólnej Europy, za którą, my wszyscy, ponosimy jednakową odpowiedzialność.

Z wyrazami szacunku,

Marcel Philipp
Nadburmistrz Miasta Akwizgran

Bereits zum 10. Mal wird in diesem Jahr in Aachen der Polonicus-Preis als renommierte Auszeichnung für Verdienste um den Dialog mit und die Förderung von Polen in Europa und in der Welt verliehen. Mit der Vergabe des Preises in der Europa-Stadt Aachen wird alljährlich ein ganz besonderer Akzent im zeitlichen Umfeld der Verleihung des Internationalen Karlspreises gesetzt, der nicht nur in der polnischen Diaspora im Ausland, sondern auch in der deutschen und europäischen Öffentlichkeit hohe Beachtung findet. Ich freue mich außerordentlich darüber, dass mit der Polonicus-Verleihung eine Tradition begründet wurde, die eine völkerverbindende und friedensfördernde Wirkung von Aachen aus entfaltet.

Unsere Stadt, deren kommunale Grenzen zugleich Staatsgrenzen zu zwei Nachbarländern sind, versteht sich schon alleine auf Grund dieser Gegebenheiten als Europastadt. Das bedeutet vor allem, dass wir Brückenbauer sein wollen, um die europäischen Gemeinsamkeiten aufzubauen, zu festigen und zu stärken. Die Polonia in Deutschland und in der Euregio-Maas-Rhein ist ebenso wie unsere Stadt ein Brückenbauer, der uns zugleich daran erinnert, dass unsere im äußersten Westen Deutschlands gelegene Stadt auch zum östlichen Nachbarn, zum polnischen Volk schaut.

In den letzten zehn Jahren sind mit dem Polonicus-Preis viele Persönlichkeiten ausgezeichnet worden, die für die Annäherung und Aussöhnung von Polen und Deutschen gewirkt haben. Manche von ihnen sind geradezu Symbole für das Streben nach Freiheit und Demokratie. Gerade unter den polnischen Preisträgern befinden sich Menschen, die in schwersten Zeiten an ihren Zielen beharrlich festhiel-

ten und trotz mancher Niederlagen hartnäckig weiterkämpften für Freiheit, Selbstbestimmung und Frieden. Diese Persönlichkeiten mit großer politischer Vernunft und starkem Willen sind für uns alle Vorbilder als europäische Demokraten.

Diese vorbildhaften Preisträger führen uns immer wieder vor Augen, dass Europa gemeinsame Wurzeln und Wertüberzeugungen hat, aus denen es leben sollte. Mit ihrem Engagement haben sie die kulturelle Basis der Europäer gestärkt. Sie wirkten für Dialog und Völkerverständigung, für die Überwindung von Vorurteilen und Gegnerschaften, für Zusammenleben und Aussöhnung. Dieses Wirken der Preisträger ist eine wahrhaft europäische Leistung. Sie hilft mit, dem gemeinsamen Haus Europa ein Fundament zu schaffen. Sie führt uns vor Augen: Europa ist nicht nur eine Freihandelszone und auch keine Behörde. Die Preisträger stehen für ein Europa der Werte und der Kultur, der Freiheit und des Friedens.

Doch erleben wir derzeit immer wieder, dass der Zusammenhalt Europas in letzter Zeit in Frage gestellt wird. Das Einigungsprojekt wird schlechtgeredet oder sogar für obsolet erklärt. Selbst in den Mitgliedsstaaten der Europäischen Union bemerken wir Tendenzen, sich in den nationalen Kokon zurückzuziehen und eine populistische Europa-Feindschaft zu propagieren.

Diese Situation ist besorgniserregend. Die Polonicus-Verleihung, die auch in zeitlicher Nähe zu den Gedenktagen aus Anlass des Endes des Zweiten Weltkrieges stattfindet, gibt Anlass, daran zu denken, welch großes Friedenswerk die Einigung Europas vollbrachte. Die Europäische Union ist und bleibt der wirksamste Sicherheitsriegel gegen Krieg auf unserem Kontinent.

Lassen Sie uns deshalb gemeinsam dafür kämpfen, dass die Vision der besten Geister unseres Kontinents aufrechterhalten bleibt, alles zu tun, dass die Völker zueinander finden statt sich voneinander abzugrenzen. Lassen Sie uns gemeinsam in eine Zukunft gehen, indem wir uns weiter einsetzen für die deutsch-polnische Freundschaft, für den Erhalt der Demokratie und unserer Freiheit, indem wir uns mit aller Kraft gegen diejenigen stellen, die zurückfallen wollen in Nationalismen, die Europa in Jahrhunderten so viel Leid gebracht hatten. Lassen Sie uns weiter durch unsere Partnerschaft und Zusammenarbeit Europa stärken, die Aussöhnung der Völker fördern, unsere Freundschaft leben und unsere Demokratie verteidigen.

In diesem Sinne gratuliere ich den Initiatoren, Organisatoren sowie den Freundinnen und Freunden des Polonicus-Preises zum 10-jährigen Bestehen dieser Auszeichnung und wünsche ihr weiterhin ein erfolgreiches Wirken für unser gemeinsames Europa. Wir alle sind aufgerufen, daran mitzuwirken.

Marcel Philipp
Oberbürgermeister Stadt Aachen

Steffen Möller

Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:

Aktor i satyryk z Wuppertalu, autor wielu książek m.n. „Viva Polonia” za promocję Polski i Polonii wśród społeczności niemieckiej

Schauspieler und Satiriker aus Wuppertal, Autor vieler Bücher u.a. „Viva Polonia“ für die Förderung Polens und der Polonia in der deutschen Gesellschaft

Olaf Müller

Dialog:

Dyrektor Wydziału Kultury Miasta Akwizgran, za wieloletnią animację kulturalną i realizację projektów razem z Polonią z Euregio

Leiter des Kulturbetriebs der Stadt Aachen für viele Jahre kultureller Animation und Projektumsetzung zusammen mit der Polonia in der Euregio

Tomasz Glanc

Kultura/Kultur:

Wybitny kompozytor i muzyk z Montabaur za twórczość artystyczną i animację kultury muzycznej dla Polonii w Niemczech

Hervorragender Komponist und Musiker aus Montabaur für künstlerische Meisterwerke und Animation der Musikkultur für Polonia in Deutschland

Paulina Lemke

Polonia:

Działaczka ZPwN „Zgoda” i artystka-malarka z Düsseldorfu, za pasję społeczną i wieloletnią pracę organizacyjną dla Polonii w Niemczech

Aktivistin ZPwN-“Zgoda“ und Künstlerin aus Düsseldorf, für soziale Leidenschaft und langjährige Organisationsarbeit für die Polonia in Deutschland

Prof. Dr. -Ing. Jerzy Buzek

Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:

Przewodniczący Parlamentu Europejskiego w latach 2009–2012, Premier RP i działacz „Solidarności”, za wkład w budowę „Wspólnej Europy” i rangi Polski w UE

Präsident des Europäischen Parlaments 2009-2012, Ministerpräsident RP und Aktivist der „Solidarność“, für seinen Beitrag zum Aufbau des „Gemeinsamen Europas“ und des Ranges Polens in der EU

Prof. Władysław Bartoszewski †

Dialog:

Historyk, polityk, dziennikarz i działacz społeczny, więzień Auschwitz, żołnierz AK, Kawaler „Orła Białego”, za wybitny wkład na rzecz porozumienia i pojednania polsko-niemieckiego

Historiker, Politiker, Journalist, Häftling von Auschwitz, Soldat der Heimatarmee, Ritter des „Weißen Adlerordens“, für besonderen Beitrag zur deutsch-polnischen Versöhnung und Aussöhnung

Prof. für Musik Zofia Wisłocka

Kultura/Kultur:

Dyrygentka i kompozytorka z Brukseli, profesor w klasie fortepianu, skrzypiec i muzyki kameralnej, za umiłowanie i propagowanie muzyki polskiej w Europie

Dirigentin und Komponistin aus Brüssel, Professorin in den Klassen für Klavier und Violine, sowie Kammermusik, für die leidenschaftliche Verbreitung der polnischen Musik in Europa

Prof. Dr.-Ing. Piotr Małoszewski †

Polonia:

Wice-Prezes Chrześcijańskiego Centrum Krzewienia Kultury, Tradycji i Języka Polskiego w Niemczech, za zaangażowanie w życie Polonii w Polskiej Misji Katolickiej

Vizepräsident des Christlichen Zentrums zur Förderung von Kultur, Tradition und polnischer Sprache in Deutschland, für sein Engagement für Polonia in der Polnischen Katholischen Mission

Prof. Norman Davies

Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:

Historyk i brytyjsko-polski analityk historii Polski, Kawaler „Orła Białego”, za wybitne publikacje historyczne o Polsce ze swoim należnym jej miejscem w Europie

Historiker und britisch-polnischer Geschichtsanalytiker, Ritter des „Weißen Adlerordens“ für herausragende historische Publikationen über Polen mit seinem rechtmäßigen Platz in Europa

Cornelia Pieper

Dialog:

Wiceminister spraw zagranicznych ds. kontaktów kulturalnych z zagranicą (2009-2013), koordynator międzyrządowych relacji, za wkład w polsko-niemieckie kontakty

Stellvertretende Außenministerin für kulturelle Kontakte mit anderen Ländern (2009-2013), Koordinator für zwischengesellschaftliche deutsch-polnische Beziehungen

Prof. Karl Dedecius †

Kultura/Kultur:

Tłumacz i wydawca literatury polskiej, inicjator Niemieckiego Instytutu Kultury Polskiej w Darmstadt, za szerzenie literatury polskiej i kulturowym pojednaniu polsko-niemieckim

Übersetzer und Herausgeber der polnischen Literatur, Initiator des Deutschen Polen-Instituts (DPI) in Darmstadt, für die Verbreitung von Deutsch-Polnischer Literatur und kultureller Versöhnung

Władysław Pisarek

Polonia:

Wiceprzewodniczący Związku Polaków w Niemczech „Rodło” w Kleve, za wieloletnie animowanie życia politycznego i religijnego Polonii i kontaktów miast Kleve z Gnieznem

Vizevorsitzender des Bundes der Polen in Deutschland „Rodło“ in Kleve, für politisches und religiöses Engagement der Polonia in die Kontakte zwischen den Städten Kleve und Gniezno

Ks. Prof. Dr. Alfons Nossol
Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:

Ks. Arcybiskup senior diecezji opolskiej, naukowiec, inicjator Mszy św. Pojednania Narodów w Krzyżowej 1989, nagroda bp. Hemerle w Akwizgranie, za polsko-niemieckie pojednanie i zrozumienie

Exz. Erzbischof der Oppelner Diözese, Wissenschaftler, Initiator des Versöhnungsgottesdienstes in Kreisau 1989, für die Deutsch-Polnische Versöhnung und Verständigung, Preisträger des Klaus-Hermerle-Preis zu Aachen

Dr. Angelica Schwall-Düren
Dialog:

Minister ds. związkowych, europejskich i medialnych NRW 2012-20015, wieloletnia prezes Federacji Towarzystw Polsko-Niemieckich, za wkład w polsko-niemieckie porozumienie

Ministerin für Bundesangelegenheiten, Europa und Medien NRW 2012-20015, langjährige Präsidentin der Deutsch-Polnischen Gesellschaft Bundesverband e. V., für den Beitrag zur deutsch-polnischen Verständigung

Krystyna Janda
Kultura/Kultur:

Pierwsza Dama polskiego teatru i filmu, popularna i ceniona aktorka, nagrodzona „Medalem Karola Wielkiego - Europejską Nagrodą Mediów”, za wybitny wkład w kulturę Europy

Die First Lady des polnischen Theaters und Films, wurde mit der „Médaille Charlemagne - Europäischer Medienpreis“ ausgezeichnet, für ihren herausragenden Beitrag zur europäischen Kultur

Helena Miziniak
Polonia:

Prezydent (EUWP) Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, znacząca postać życia Polonii w Wielkiej Brytanii, za wieloletnie zaangażowanie w jednoczenie Polonii w Europie

Präsidentin der Europäischen Union der Polnischen Gemeinschaften (EUWP), wichtige Persönlichkeit der Polonia in Großbritannien, für langjährige vereinen der Polonia in Europa

Andrzej Wajda †

Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:

Polski reżyser filmowy, zdobywca Oscara za całokształt twórczości w roku 2000 oraz wielu europejskich nagród, z dumy Polonii za szczególne osiągnięcia dla światowej kultury

Polnischer Filmregisseur, Oscar-Preisträger im Jahr 2000 für sein Lebenswerk und Gewinner zahlreicher europäischer Preise, aus Polonia-Stolz für hervorragende Leistungen für Welt-Kultur

Basil Kerski

Dialog:

Politolog i esseista, dyrektor Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku, redaktor naczelny Magazynu "DIALOG", za wkład w polsko-niemieckie pojednanie i zrozumienie

Politikwissenschaftler und Essayist, Direktor des Europäischen Solidaritätszentrums in Danzig, Chefredakteur des „DIALOG“ Magazins, für seinen Beitrag zur deutsch-polnischen Verständigung

Professor Władysław Miodunka

Kultura/Kultur:

Polonista, językoznawca-glottodydaktyk i humanista z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, za wybitny wkład w krzewienie języka polskiego jako obcego na świecie

Polnischer Philologe, Linguist-Glottodidaktiker und Humanist von der Jagiellonen-Universität in Krakau, für einen Beitrag zur Förderung von Polnisch als Fremdsprache in der Welt

Maria und Czesław Gołębski

Polonia:

Założyciele kultowej restauracji „Gdańska” w Oberhausen ze sceną i teatrem, propagatorzy kultury polskiej i niemieckiej, za animację kulturalną Polonii w NRW

Die Gründer des Kultrestaurants „Gdańska” in Oberhausen, mit Bühne und Theater. Förderer der polnischen und deutschen Kultur, für die kulturelle Animation der Polonia in NRW

**Vereinigung „Wspólnota Polska“
Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:**

Polska Organizacja Pozarządowa (NGO) zaangażowana od 1990 w aktywne wspieranie działań Polonii i za skuteczną promocję kultury polskiej w Europie. Prezes Longin Komotowski †

Polnische Nichtregierungsorganisation (NGO), die sich seit 1990 aktiv für die Polonia-Aktivitäten und für die wirksame Förderung der polnischen Kultur in Europa einsetzt. Präsident Longin Komotowski †

**Róża Maria Fürstin von Thun und Hohenstein
Dialog:**

Posłanka do Parlamentu Europejskiego VII i VIII kadencji, wieloletnia działaczka polskich organizacji pozarządowych, za wspieranie europejskiego dialogu i współpracy w UE

Mitglied des Europäischen Parlaments der 7. und 8. Wahlperiode, eine Aktivistin polnischer NGOs, für die Unterstützung des europäischen Dialogs und der Zusammenarbeit in der EU

**Babara Borys-Damięcka
Kultura/Kultur:**

Reżyser teatralna i telewizyjna, inicjatorka kanału TV Polonia dla Polonii, za działalność na rzecz Polonii oraz wzbogacanie i szerzenie kultury polskiej w Europie

Theater- und Fernsehregisseurin, Initiatorin des TV Polonia Senders für Polonia, für Aktivitäten zugunsten Polonia und zur Verbreitung der polnischen Kultur in Europa

**Andżelika Borys
Polonia:**

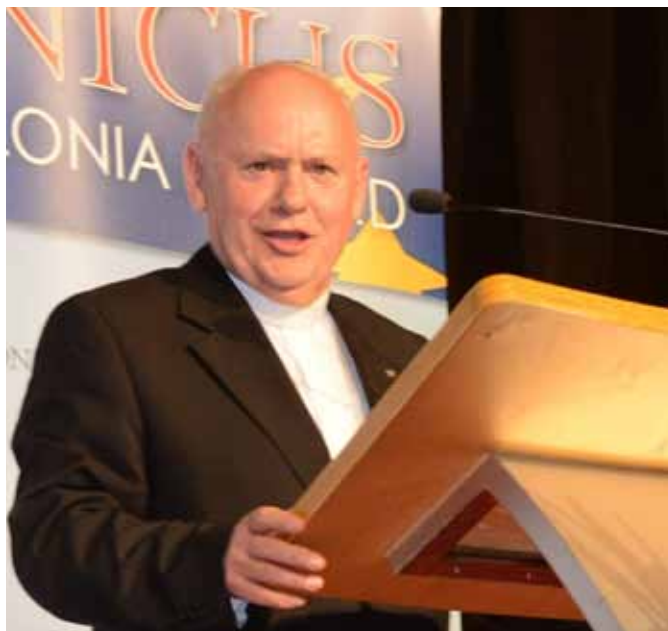

Przewodnicząca Rady Związku Polaków na Białorusi, zaangażowana w organizację życia Polaków w Europie Wschodniej, za jej wieloletnią działalność na rzecz Polonii

Vorsitzende des Rates der Union der Polen in Belarus, die das Leben der Polen in Osteuropa organisiert, für ihr langjähriges Engagement für die Polonia

**Der Fernsehsender TVP Polonia
Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:**

TVP Polonia za całokształt pracy na rzecz Polonii w Europie i na całym świecie - nagrodę w imieniu zespołu redakcyjnego TV Polonia odebrał Prezes Telewizji Polskiej dr Juliusz Braun

TVP Polonia für die Arbeit für die Polonia in Europa und in der Welt - die Auszeichnung wurde vom Präsidenten des Polnischen Fernsehens Dr. Juliusz Braun entgegengenommen

**Prof. Gesine Schwan
Dialog:**

Rektor Europejskiego Uniwersytetu „Viadrina” we Frankfurcie nad Odrą, była pełnomocnik rządu niemieckiego ds. stosunków z Polską, za umacnianie europejskiego dialogu

Rektorin der Europäischen Universität „Viadrina“ in Frankfurt (Oder), ehem. Bevollmächtigte der Regierung für die Beziehungen zu Polen, für die Stärkung des europäischen Dialogs

**Prof. Jan Miodek
Kultura/Kultur:**

Językoznawca, dyrektor Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, PAN i Rady Języka Polskiego, za popularyzację języka polskiego dla Polonii

Linguist, Direktor des Instituts für Polnische Philologie - Universität Breslau, der Polnischen Akademie der Wissenschaften und des Rates für Polnische Sprache, für die Förderung von Polnisch für Polonia

**Ks. Stanisław Budyń
Polonia:**

Rektor Polskiej Misji Katolickiej (PMK) w Niemczech za wkład w rozwój życia duchowego Polaków oraz wspieranie organizacji polskich w Niemczech

Rektor der Polnischen Katholischen Mission (PMK) in Deutschland für seinen Beitrag zur geistlichen Entwicklung und Unterstützung polnischer Organisationen in Deutschland

Prof. Dr. habil. Leszek Balcerowicz
Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:

Ekonomista i polityk, za wybitne osiągnięcia w ekonomii przemian wolnorynkowych w Polsce, oraz za wkład w szerzenie świadomości obywatelskiej w jednoczącej się Europie

Ökonom und Politiker, für herausragende Leistungen in der Wirtschaft der freien Markt-Veränderungen in Polen, und für den Aufbau der Zivilgesellschaft im vereinigten Europa

Thorsten Klute
Dialog:

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy, Integracji i Spraw Socjalnych Nadrenii Północnej-Westfalii, za wyjątkowe zaangażowanie w integrację i dialog polsko-niemiecki

Staatssekretär im Ministerium für Arbeit, Integration und Soziales des Landes Nordrhein-Westfalen für sein Engagement für Integration und den deutsch-polnischen Dialog

Czesław Mozil
Kultura/Kultur:

Muzyk i kompozytor z duńskiej Polonii, lider zespołu „Czesław śpiewa” autor płyty „Księga emigrantów”, za wyjątkowy wkład w kulturę polską i szerzenie jej w Europie

Musiker und Komponist aus der dänischen Polonia, Leader der Gruppe „Czesław śpiewa“, Autor des Albums „Buch der Auswanderer“, für seinen Beitrag zur Verbreitung polnischer Kultur in Europa

Polonica e. V.
Polonia:

Polsko-Niemieckie Stowarzyszenie Polonica e.V. z Kolonii, na ręce prezesa Zbigniewa Kossaka von Główczewskiego, za coroczne festiwale „Chanson Festival Kolonia-Wrocław-Paryż”

Deutsch-Polnischer Verein Polonica e.V. aus Köln, erhält den Preis für die jährliche Organisation des Festivals „Chanson Festival Cologne-Wroclaw-Paris“. Präsident Zbigniew Kossak von Główczewski hat den Preis entgegengenommen.

Lech Wałęsa, dr h. c. mult.

Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:

Laureat Pokojowej Nagrody Nobla, współzałożyciel i pierwszy przewodniczący NSZZ „Solidarność”, były Prezydent RP, za całokształt swojej działalności

Friedensnobelpreisträger, Mitbegründer und erster Vorsitzender der NSZZ „Solidarność“, ehemaliger Präsident der Republik Polen, für sein gesamtes Lebenswerk

Werner Jostmeister MdL

Dialog:

Przewodniczący grupy parlamentarnej NRW-Polska w parlamencie Nadrenii Północnej-Westfalii, za wieloletnie zaangażowanie w dialog polsko-niemiecki

Vorsitzender der Parlamentariergruppe NRW-Polen im Parlament von Nordrhein-Westfalen, für langjähriges Engagement im deutsch-polnischen Dialog

Agnieszka Holland

Kultura/Kultur:

Światowej sławy reżyserka i scenarzystka filmowa, laureatka Srebrnego Niedźwiedzia na Berlinale 2017, za jej wybitny wkład w światowy rozwój sztuki filmowej - na scenie: córka Kasia Adamik

Weltbekannte Regisseurin und Drehbuchautorin, Gewinnerin des Silbernen Bären auf der Berlinale 2017, für ihren herausragenden Beitrag zur globalen Entwicklung der Filmkunst - auf der Bühne: ihre Tochter Kasia Adamik

Aldona Głowacka-Silberner

Polonia:

Przewodnicząca Biura łączności Organizacji Polonijnych w Hanowerze i w Dolnej Saksonii, choreografka i tancerka, za wieloletnią animację życia Polonii w Niemczech

Vorsitzende des Kommunikationsbüros polnischer Organisationen in Hannover und Niedersachsen, Choreografin und Tänzerin, für Animation des Lebens der Polonia in Deutschland

Donald Tusk

Nagroda Honorowa/Ehrenpreis:

Polski polityk, były Premier Rzeczypospolitej Polskiej, Laureat nagrody Karola Wielkiego i obecny Przewodniczący Rady Europejskiej - Prezydent UE, za całokształt działalności

Polnischer Politiker, ehemaliger Premierminister der Republik Polen, Karlspreisträger und der derzeitige Präsident des Europäischen Rates - EU-Präsident, für sein gesamtes Lebenswerk

Prof. Rita Süßmuth

Dialog:

Niemiecka polityk zaangażowana m.in. w Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki (PNFN), Fundację Genshagen, oraz DPI w Darmstadt, za jej wkład w dialog polsko-niemiecki na rzecz integracji europejskiej

Deutsche Politikerin, engagiert u.a.: in der Deutsch-Polnischen Wissenschaftsstiftung (DPWS), Stiftung Genshagen und DPI in Darmstadt, für ihren Beitrag zum deutsch-polnischen Dialog für die europäische Integration

Jerzy Owsiak

Kultura/Kultur:

Spółecznik, założyciel i prezes Fundacji „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, organizator corocznego Finału WOŚP, za wybitne zaangażowanie na rzecz społeczeństwa obywatelskiego

Aktivist, Gründer und Präsident der Stiftung „Großes Orchester der Weihnachtshilfe“, Organisator des WOŚP-Festivals, für herausragendes Engagement für Zivilgesellschaft

Benedykt i Róża Frąckiewicz

Polonia:

Dyrygent i pierwsza solistka Chóru Benedictus e.V. z Wuppertalu, za animację życia Polonii oraz utrzymanie tradycji Chórów Polskich w Niemczech

Dirigent und erste Solistin des Benedictus Chor e.V. aus Wuppertal, für Ihr Engagement für die Polonia und für die Erhaltung der Tradition polnischer Chöre in Deutschland

Europejski Instytut Kultury i Mediów Polonicus

Instytut Polonicus został zainicjowany w końcu roku 2008 w Akwizgranie i działa na terenie Euroregionu Maas-Rhein w ścisłej współpracy z Polregio e.V. Europejski Instytut Kultury i Mediów Polonicus został zarejestrowany jako stowarzyszenie VoG (Vereinigung ohne Gewinnabsicht) w 2011 roku w Belgii. Filia Instytutu Polonicus VoG jest również w mieście Akwizgran. Instytut Polonicus posiada statut wyższej użyteczności publicznej i swoją pracę opiera na chrześcijańskich i humanistycznych wartościach kultury europejskiej. Nadrzędnym celem stowarzyszenia jest organizacja i przyznawanie corocznych nagród Polonicus, organizacja Gali Polonicus oraz inicjacja i realizacja licznych eventów społeczno-kulturalnych. Celem Instytutu jest promocja integracji europejskiej oraz wspieranie polskiej kultury poprzez projekty i wydarzenia jak np.: warsztaty, sympozja, koncerty, propozycje turystyczne, imprezy kulturalne. Ponadto Instytut pielęgnuje szczególnie współpracę Polaków z regionów Unii Europejskiej. Głównymi partnerami Instytutu Polonicus jest stowarzyszenie Polregio e.V. oraz Karlspreisstiftung i Urząd Miasta Akwizgran. Instytut Polonicus jest członkiem EUWP (Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych) zrzeszających około 40 organizacji naczelnych Polonii z krajów Europejskich.

Nagroda Polonicus

Nagroda Polonicus to najwyższe wyróżnienie europejskiej Polonii, hołdujące dialogowi, ruchowi jednoczenia i promocji Polaków w Europie i na świecie. Inauguracja nagrody Polonicus nastąpiła w Dniu Polonii 2 maja 2009 podczas festynu na styku trzech granic Belgii, Holandii i Niemiec, zwanym Dreiländereck, w pobliżu Akwizgranu. Od roku 2010 nagroda wręczana jest na corocznej uroczystej Gali Polonii organizowanej z okazji Europejskiego Dnia Polonii w Sali Koronacyjnej ratusza w Akwizgranie. Inicjatorem nagrody jest przewodniczący Jury Wiesław Lewicki, wieloletni działacz polonijny w Niemczech i przewodniczący Europejskiego Instytutu Kultury i Mediów Polonicus VoG.

Idea nagrody Polonicus

Maksyma nagrody Polonicus jest odzwierciedleniem starej prawdy – powinniśmy się wzajemnie szanować, a wtedy i inni nas szanować będą. Polonicus skierowany

jest do osób budujących własną pozycję społeczną i materialną, z jednoczesnym pogłębianiem polonijnych akcentów. Wyróżnia propagatorów krzewienia polskich wartości oraz ich promocji w jednoczącej się Europie. Nagrodą tą Polonia odznacza tych, którzy są dla niej ważni ze względu na twórczość, działalność dla jednoczenia Polonii oraz działania na rzecz europejskiej integracji i budowania pozytywnego obrazu Polaków.

Patronaty i partnerzy nagrody Polonicus

Nagroda Polonii „Polonicus” początkowo odbywała się pod patronatem Kongresu Polonii Niemieckiej oraz Konwentu Organizacji Polskich w Niemczech. Od roku 2012 nagroda nabrała charakteru europejskiego przez fakt, że Instytut Polonicus został zarejestrowany w Belgii i obecnie jest członkiem EUWP – Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych. Patronem nagrody Polonicus jest były Ambasador RP w Berlinie dr Marek Prawda, a obecny Ambasador EU w Warszawie, a od roku 2011 również były Marszałek i obecny Wicemarszałek Senatu RP Bogdan Borusewicz. Na dzień dzisiejszy głównymi partnerami nagrody jest Miasto Akwizgran i Karlspreisstiftung (Fundacja Nagrody Karola Wielkiego), w ramach programu której odbywa się coroczna edycja wręczania nagrody Polonicus.

Statuetka Polonicus

Statuetka Polonicus to uskrzydłona postać odważnego i dynamicznego młodzieńca, wykonana z odlewu z brązu o wysokości około 38 cm. Pomysłodawcą statuetki jest Wiesław Lewicki, a jej wykonawcą jest zwycięzca konkursu rozstrzygniętego w 2008 roku, artysta architekt Stanisław Szroborz. Cokół statuetki, początkowo również z brązu, obecnie wykonany z marmuru. Na cokole wygrawerowane są: nazwa instytucji i rok nagrody. Do wręczanej statuetki Polonicus dołączany jest dyplom, upamiętniający przyznanie nagrody.

Przyznanie nagrody Polonicus

Nagrodę przyznaje pięcioosobowe jury składające się z Przewodniczącego Nagrody Polonicus, Senatora RP, członka Instytutu Polonicus oraz członka EUWP (Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych) jak i przedstawiciela Polonii. Przewodniczący Nagrody Polonicus może powołać doradców Jury spośród organizacji polonijnych w Europie oraz europejskich urzędów i instytucji. Gremium

doradcze jury jest dziesięcioosobowe. Jury przyznaje nagrody po jednej w każdej kategorii oraz posiada prawo do rezygnacji z przyznania nagrody w jednej lub w kilku kategoriach, a także przyznania wyróżnienia honorowego poza wymienionymi kategoriami. Kandydatami mogą być osoby zamieszkałe lub działające na terenie Unii Europejskiej, posiadające obywatelstwo jednego z państw Unii Europejskiej. Propozycje kandydatów przez europejską Polonię kierowane są do jury w terminie do końca każdego roku kalendarzowego. Nazwiska laureatów nagrody Polonicus w danym roku ogłaszane są generalnie pod koniec lutego danego roku.

Mianowanie kandydatów do nagrody Polonicus

Kandydatem do nagrody Polonicus może być osoba wskazana przez europejską organizację polonijną lub przedstawicieli europejskiej inicjatywy społecznej - należy przy tym wskazać odpowiednie zasługi kandydata oraz wskazać odpowiednie poparcie i uzasadnienie kandydatury. Zgłoszenie należy składać do końca każdego roku i może ono być uwzględnione również w latach następnych.

Kategorie wręczenia nagrody

- **Kultura** - Nagroda w tej kategorii przyznawana jest dla twórców kultury lub osób działających na rzecz kultury polskiej bądź europejskiej, promujących kulturę polską, sławiących dorobek oraz walory Polski.
- **Polonia** - Wyróżnione zostają osoby i organizacje zasłużone dla ożywiania życia polonijnego.
- **Dialog** - Nagrodę otrzymują osoby angażujące się w rozwój współpracy i dialogu polsko-niemieckiego w aspekcie działania na rzecz jednoczenia się Unii Europejskiej.
- **Honorowa Nagroda „Polonicus”** przyznawana jest za całokształt osiągnięć. Kandydatami w tej kategorii mogą być osoby, których działania przyniosły konkretne efekty w jakiegokolwiek dziedzinie życia gospodarczego, kulturalnego, naukowego, politycznego czy społecznego; osoby, które wyróżniły się aktywnością, inicjatywą i pomysłowością na rzecz integracji Unii Europejskiej.

Zarząd, Jury i Gremia Instytutu Polonicus

- **Dyrektorium** - Instytutem Polonicus zarządza trzyosobowe Dyrektorium
- **Jury Nagrody Polonicus** - pięcioosobowe Jury składa się z przewodniczącego, jednego z dyrektorów Instytutu, przedstawiciela EUWP (Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych), przedstawiciela Polonii oraz członka Senatu RP
- **Rada Konsultacyjna** Nagrody Polonicus to zwykle 10-cio osobowa grupa doradców utworzona z sympatyków, członków zwyczajnych i honorowych
- **Członkowie i Sympatycy** – każdy może zostać członkiem lub sympatykiem
- **Honorowi Członkowie** – członkami honorowymi są Laureaci Nagrody Polonicus
- **Fundatorzy** - Nagrody POLONICUS (byli i obecni):
 - Fundacja Karola Wielkiego w Akwizgranie
 - Pełnomocnik Ministerstwa ds. Kultury i Mediów w Niemczech
 - Stowarzyszenie Wspólnota Polska w Warszawie
 - Senat Rzeczypospolitej Polskiej
 - Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie
 - Konsulat Generalny RP w Kolonii
- **Sponsorzy** – indywidualni i instytucjonalni donatorzy
- **Partnerzy** – na rzecz realizacji projektów Instytutu Polonicus:
 - Stowarzyszenie Polregio e.V. w Akwizgranie
 - Urząd Kultury Miasta Akwizgranie
 - Fundacja Karola Wielkiego w Akwizgranie
 - EUWP – Europejska Unia Wspólnot Polonijnych
- **Rzecznik Prasowy**

JAHRE
Institut
POLONICUS

- 2009** Tomasz Glanc | Olaf Müller | Steffen Möller | Paulina Lemke
- 2010** Zofia Wislocka | Władysław | Bartoszewski | Piotr Małoszewski | Jerzy Buzek
- 2011** Karl Dedecius | Cornelia Pieper | Władysław Pisarek | Norman Davies
- 2012** Krystyna Janda | Angelica Schwall-Düren | Helena Miziniak | Alfons Nossol
- 2013** Władysław Miodunka | Basil Kerski | Maria und Czesław Gołębiowski
Andrzej Wajda
- 2014** Barbara Borys-Damięcka | Róża Maria Fürstin von Thun und Hohenstein
Andželika Borys | „Stowarzyszenie Wspólnota Polska“
- 2015** Jan Miodek | Gesine Schwan | Prälat Stanisław Budyń
TVP Polonia Juliusz Braun
- 2016** Czesław Mozil | Thorsten Klute | Polonica e.V. in Köln Zbigniew
Kossak von Główczewski | Leszek Balcerowicz
- 2017** Agnieszka Holland | Werner Jostmeier MdL
Aldona Głowacka-Silberner | Lech Wałęsa
- 2018** Rita Süßmuth | Benedykt und Róża Frąckiewicz
Jerzy Owsiak | Donald Tusk

Europäisches Institut für Kultur und Medien POLONICUS VoG

52068 Aachen • Reichsweg 30 (Nadelfabrik)
www.institut-polonicus.eu

10 JAHRE Institut POLONICUS

Europäisches Institut für Kultur und Medien

Polonicus

Polonicus e.V. wurde Ende 2008 in Aachen in der Euregio Maas-Rhein initiiert und kooperierte seitdem in enger Zusammenarbeit mit Polregio e.V. Das Europäische Institut für Kultur und Medien Polonicus als VoG (Verein ohne Gewinnabsicht) wurde 2011 in Belgien registriert. Die Niederlassung des Instituts Polonicus VoG befindet sich in der Stadt Aachen. Das Institut Polonicus hat einen gemeinnützigen Status und stützt sich auf die christlichen und humanistischen Werte der europäischen Kultur. Das Hauptziel des Vereins ist die Organisation und Vergabe von jährlichen Polonicus-Preisen auf der Polonicus-Gala und die Initiierung und Durchführung zahlreicher sozio-kultureller Veranstaltungen. Ziel des Instituts ist die Förderung der europäischen Integration und die Unterstützung der polnischen Kultur durch Projekte und Veranstaltungen wie Workshops, Symposien, Konzerte, touristische und kulturelle Veranstaltungen. Darüber hinaus schätzt das Institut die Zusammenarbeit von Polen aus den Regionen der Europäischen Union. Hauptpartner des Polonicus Instituts ist der Kulturverein Polregio e.V., die Karlspreisstiftung und die Stadtverwaltung Aachen. Das Institut Polonicus ist Mitglied der EUWP (Europäische Union der Polnischen Gemeinschaften), die etwa 30 Polonia-Schirmorganisationen aus europäischen Ländern verbindet.

Polonicus-Preis

Der Polonicus-Preis ist die höchste Auszeichnung der Europäischen Polonia, die den Dialog, die Vereinigungsbewegung und die Förderung der Polen in Europa und in der Welt ehrt. Die Einweihung des POLONICUS-Preises fand am 2. Mai 2009 während des Events „Tag der Polonia“ am Dreiländereck in der Nähe von Aachen, an der Grenze von Belgien, den Niederlanden und Deutschland statt. Seit 2010 wird der Preis im Rahmen der feierlichen Polonia Gala verliehen, die anlässlich des Europäischen Tages der Polonia im Krönungssaal des Rathauses in Aachen veranstaltet wird. Initiator des Preises ist der Vorsitzende der Jury, Wiesław Lewicki, ein langjähriger Polonia-Aktivist in Deutschland und der Präsident des Europäischen Instituts für Kultur und Medien Polonicus VoG.

Die Idee des Polonicus-Preises

Für die Polonia spiegelt die Polonicus-Idee die Maxime wider: „Wir sollten uns gegenseitig respektieren, dann werden auch andere uns respektieren“. Polonicus zielt darauf ab, dass Menschen ihre eigene soziale und materielle Position aufbauen und gleichzeitig nationale Akzente setzen. Er zeichnet Protagonisten aus, die polnische Werte und die Europäische Union fördern. Mit diesem Preis ehrt die Polonia diejenigen, die ihr wichtig sind, aufgrund ihrer Kreativität, ihrer Aktivitäten für ihre Vereinigung und ihren Maßnahmen für die europäische Integration und der Schaffung eines positiven Images der Polen, wichtig sind.

Schirmherrschaften und Partner des Polonicus-Preises

Der Polonia Polonicus-Preis wurde ursprünglich unter der Schirmherrschaft des Kongresses der polnischen Organisationen und unter des Konvents polnischer Organisationen in Deutschland vergeben. Seit 2012 ist der Preis europäisch geworden, weil das Polonicus-Institut Mitglied der EUWP - der Europäischen Union der Polnischen Gemeinschaften ist. Die Schirmherrschaft der ersten beiden Ausgaben des Polonicus-Preises übernahm der Botschafter der Republik Polen in Berlin, Dr. Marek Prawda. Ab 2011 übernahm diese Schirmherrschaft der Marschall des polnischen Senats Bogdan Borusewicz. Der Hauptpartner des Preises ist heute die Karlspreisstiftung: Die Polonicus-Preisverleihung findet im Rahmen der jährlichen Karlspreisverleihung statt.

Polonicus Statuette

Die Polonicus-Statuette ist die geflügelte Figur eines mutigen und dynamischen Jünglings; ein rund 38 cm hoher Bronzeguss. Der Ideengeber der Statuette war Wiesław Lewicki und erschaffen wurde sie von Stanisław Szroborz. Er war der Gewinner des Wettbewerbs im Jahre 2008. Der Sockel der Figur war anfangs ebenfalls aus Bronze, aber ist derzeit aus Marmor. Der Name des Instituts und das Jahr des Preises sind auf dem Sockel eingraviert. Eine Urkunde, dass die Verleihung des Preises bestätigt, ist der Polonicus-Statuette beigefügt.

Verleihung des Polonicus-Preises

Die Jury des Preises besteht aus fünf Personen. Der Vorsitzende des Polonicus-Preises kann einen Beirat aus der Europäischen Polonia, Ämtern und Institutionen ernennen. Die beratende Jury besteht aus zehn Mitgliedern. Die Jury vergibt einen Preis in jeder Kategorie, und hat das Recht, auf den Preis in einer oder in mehreren Kategorien zu verzichten, sowie einen Ehrenpreis außerhalb dieser Kategorien zu ernennen. Preis-Anwärter können Personen sein, die in der Europäischen Union wohnen oder dort tätig sind und die Staatsangehörigkeit eines der Länder der Europäischen Union besitzen. Vorschläge für Kandidaten von Europäischer Polonia werden jeweils bis zum Ende jedes Jahres an die Jury geschickt. Die Namen der Preisträger des Polonicus-Preises werden in der Regel Ende Februar des jeweiligen Jahres bekannt gegeben.

Ernennung von Laureaten für den Polonicus-Preis

Der Kandidat für den Polonicus-Preis kann jede Person sein, die von einer europäischen Polonia-Organisation oder Vertretern der europäischen Sozialinitiative vorgeschlagen wird - es ist notwendig, die angemessenen Verdienste des Kandidaten anzugeben und die angemessene Unterstützung und Rechtfertigung der Kandidatur anzugeben. Der Antrag sollte bis zum Ende eines jeden Jahres eingereicht werden, ist jedoch einmalig und wird auch in den Folgejahren berücksichtigt.

Kategorien des Polonicus-Preises

- **Kultur** - der Preis in dieser Kategorie wird Kulturschaffenden oder Personen verliehen, die zugunsten der polnischen oder europäischen Kultur handeln, die polnische Kultur fördern und die Errungenschaften und Werte Polens preisen.
- **Organisation des polnischen Gemeinschaftslebens** - Menschen und Organisationen, die das Leben der Polonia bereichern, werden hervorgehoben.
- **Polnisch-deutscher Dialog** - der Preis wird an Personen verliehen, die an der Entwicklung der deutsch-polnischen Zusammenarbeit und des Dialogs beteiligt sind und sich für die Einigung der Nationen in der Europäischen Union einsetzen.
- **Der Ehren-Polonicus-Preis** - wird für das Lebenswerk verliehen. Kandidaten in dieser Kategorie können

Personen sein, deren Handlungen konkrete Auswirkungen in einem Bereich des wirtschaftlichen, kulturellen, wissenschaftlichen, politischen oder sozialen Lebens gebracht haben; Menschen, die sich durch ihre Aktivität, Initiative und Einfallsreichtum für die Integration der Europäischen Union auszeichnen.

Vorstand, Jury, Gremien vom Polonicus Institut

- **Vorstand** - der Vorstand vom Institut Polonicus besteht aus drei Personen
- **Jury** - Fünfköpfige Polonicus-Jury besteht aus dem Vorsitzenden, einem der Direktoren des Instituts, die Delegierten (die Europäische Union der polnischen Gemeinschaften), einem Vertreter der polnischen Gemeinde und einem Mitglied des Senats
- **Beirat** des Polonicus-Preises ist eine zehnköpfige Beratergruppe, die aus Mitgliedern, Ehrenmitgliedern und Sympathisanten besteht. Jeder kann Mitglied oder Unterstützer werden
- **Ehrenmitglieder** - die Ehrenmitglieder sind hauptsächlich die Polonicus-Preisträger
- **Förderer** des Polonicus-Preises (früher und heute):
 - Karlspreisstiftung in Aachen
 - Vertreter des Ministeriums für Kultur und Medien in Deutschland
 - Vereinigung Polnischer Gemeinschaft in Warschau
 - Senat der Republik Polen
 - Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit in Warschau
 - Generalkonsulat der Republik Polen in Köln
- **Sponsoren** - individuelle und institutionelle Spender
- **Partner für die Durchführung der Institut-Projekte:**
 - Redaktion und Kulturverband Polregio e.V. in Aachen
 - Kulturbetrieb Stadt Aachen
 - Karlpreisstiftung in Aachen
 - EUWP - Europäische Union der polnischen Gemeinschaftsfonds
- **Pressesprecher**

FESTYN LETNI POLONII 2009 „Ponad Granicami” – Na Styku Trzech Granic – prezentacja dorobku kulturalnego Polonii z Niemiec, Holandii i Belgii. Koncerty, wystawy sztuki, teatr, pokaz mody, kulinaria restauracji „Gdańska” z Oberhausen oraz spotkanie z Tadeuszem Drozdą i Stefenem Möllem.

SOMMERFEST der POLONIA 2009 „Über die Grenzen hinweg” – Auf dem Dreiländereck - Vorstellung kultureller Schaffungen der Polonia aus Deutschland, den Niederlanden und Belgien. Konzerte, Kunstausstellungen, Theater und Modeschau - Kulinarische Köstlichkeiten vom Restaurant „Gdanska“ aus Oberhausen und ein Treffen mit Tadeusz Drozda und Steffen Möller.

Vaals - Plombières - Aachen, - 02.05.2009

II FESTYN LETNI POLONII „ Europejski Dzień Polonii – Europa bez Granic” – Spotkanie Polonii z Niemiec, Holandii, Belgii, Rumunii, Szwecji, Litwy, Danii oraz gości z Euregio i miasta Akwizgran. Jarmark i koncerty: Stanisław Soyka, Krystyna Prońko, zespoły „Kilersi” i „Neoklezmer”.

II SOMMERFEST der POLONIA „Europäischer Tag der Polonia - Europa ohne Grenzen” – Zusammentreffen der Polonia aus Deutschland, Niederlanden, Belgien, Rumänien, Schweden, Litauen, Dänemark und Holland - sowie Euregio und Stadt Aachen - Konzerte: Stanisław Soyka, Krystyna Prońko, „Kilersi“ und „Neoklezmer“

Vaals - Plombières - Aachen, - 02.05.2010

I i II ZJAZD KONWENTU Organizacji Polskich – Konwent Organizacji Polskich w Niemczech zwołał dwa Zjazdy gdy został partnerem rozmów „Okrągłego Stołu” - w 20. rocznicę „Traktatu z 1991” w celu uzgodnienia wspólnego stanowiska Polonii oraz utworzenia podmiotu „Konwent EWIV” realizującego porozumienia z 2011.

I und II TAGUNG DES KONVENTS der Polnischen Organisationen – Konwent polnischer Organisationen in Deutschland wurde zum Partner der Gespräche des „Runden Tisches“ - zum 20. Jahrestag des „Vertrags von 1991“ ernannt, mit dem Ziel, sich über den gemeinsamen Standpunkt der Polonia zu einigen und das „Konvent EWIV“ einzutragen um u. a. die Vereinbarungen vom Juni 2011 umzusetzen.

Berlin 11. - 12.01.2011 & Aachen 04. - 06.05.2012

EVENT „Janda spotyka Jandę” – wśród artystycznych fotografii znanych Polaków w międzynarodowym „Muzeum Czasopism” na wystawie fotografii: „Polskie Indywidualności” Krzysztofa Gierałtowskiego Polonia spotkała Krystynę Jandę oglądającą swoją fotografię...

EVENT „Janda trifft Janda” – unter den künstlerischen Fotoporträts berühmter Polen im internationalen „Zeitungsmuseum“ bei der Ausstellung: „Polnische Individualitäten“ von Krzysztof Gierałtowski traf die Polonia die Schauspielerin Krystyna Janda, die ihr eigenes Foto betrachtete...

Aachen, Zeitungsmuseum - 05.05.2012

I KONGRES Organizacji Polskich – Zjazd Organizacji Polonii w Niemczech oraz gości z Niemiec i Polski w celu dyskusji uzgodnień „Okrągłego Stołu z czerwca 2011 r.” w aspekcie 20. rocznicy podpisania „Traktatu o dobrym sąsiedztwie” z 1991 r.

I KONGRESS polnischer Organisationen – Polnische Organisationen und Gäste aus Deutschland und Polen, mit dem Ziel die Arrangements des „Runden Tisches vom Juni 2011“ unter dem Aspekt des 20. Jubiläums Jahr des „Vertrages über gute Nachbarschaft“ von 1991 zu diskutieren.

Berlin, Landesvertretung NRW - 8. - 10.12. 2012

„Symposium Aachen 2013” – Polonia debatowała w trzech panelach dyskusyjnych nad tematami: „Rola języka polskiego w utrzymaniu polskiej kultury”, „Polskie organizacje w Niemczech i w Europie” oraz „Polskie diamenty w niemieckiej Gospodarce”.

„Symposium Aachen 2013“ – drei Podiumsdiskussionen zu den Themen: „Die Muttersprache im Dienst der polnischen Kultur“, „Das Netzwerk polnischer Organisationen in Deutschland und in Europa“ und „Polnische Diamanten in der deutschen Wirtschaft“

Aachen, Krönungsaal im Rathaus - 27.05. 2013

EURO-FORUM Młodej Polonii: „Śladami Karola Wielkiego w Akwizgranie” – potrzeba dialogu polsko-europejskiego młodych Polaków mieszkających w krajach Europy sprowadziła ich do korzeni europejskiego miasta Akwizgran, by tu przeżyć wartości inspirujące Karola Wielkiego na rzecz jednoczenia Europy.

EURO-FORUM der Jungen Polonia: „Auf den Spuren Karl des Großen in Aachen“ – die Notwendigkeit des Dialogs zwischen polnischen und europäischen jungen Polen in europäischen Ländern führte sie zu den Grundrissen der europäischen Stadt Aachen, um die inspirierenden Werte Karls des Großen für die Vereinigung Europas neu zu bewerten.

Aachen, Zeitungsmuseum, Couven-Museum und Ratssaal im Rathaus - 10.05.2014

II KONGRES Organizacji Polskich – Zjazd Organizacji Polonii w Niemczech oraz licznych gości z Polski i z Niemiec, w celu dyskusji o realizacji porozumień „Okrągłego Stołu z czerwca 2011r.” w aspekcie 20. rocznicy podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie w1991r.

II KONGRESS polnischer Organisationen – Kongress polnischer Organisationen in Deutschland und Gäste aus Polen und Deutschland, mit dem Ziel die Arrangements des „Runden Tisches vom Juni 2011“ unter dem Aspekt des 20. Jubiläums Jahr des „Vertrages über gute Nachbarschaft“ von 1991 zu diskutieren.

Plenarsaal der CDU-Fraktion im Landtag NRW, Düsseldorf, 17. - 18.10.2014;

Konferencja pt.: „Monitor Emigracji Polaków - Bruksela 2015” – w ramach kolejnego Monitora EUWP europejska Polonia wraz ze swoimi gośćmi i ekspertami debatowała na temat: „Społeczeństwo Obywatelskie Europy - aktywność społeczno-polityczna Polonii i Polaków w Unii Europejskiej”.

Konferenz: „Amtsblatt polnischer Emigration - Brüssel 2015“ – Im Rahmen des EUWP-Amtsblatts diskutierte die Polonia mit ihren Gästen und Experten über das Thema: „Die europäische Zivilgesellschaft - soziale und politische Aktivität polnischer Diaspora und der Polen in der Europäischen Union“.

Bruksela/Brüssel 02. - 04.11.2015

Debata z Lechem Wałęsą – Laureat Pokojowej Nagrody Nobla, legendarny założyciel i pierwszy przewodniczący NSZZ „Solidarność” oraz były Prezydent RP. Laureat europejskiej nagrody Polonicus 2017 w rozmowie z Polonią przedstawił swoją wizję Unii Europejskiej.

Podiumsdiskussion mit Lech Wałęsa – Friedensnobelpreisträger, legendärer Gründer und erster Vorsitzender der NSZZ „Solidarność“, sowie ehemaliger Präsident der Republik Polen und der Preisträger des Polonicus-Preises 2017. Im Gespräch mit Polonia stellte er seine Vision der Europäischen Union dar.

Aachen, Ratssaal im Rathaus 06.05.2017

POLONIA GALA – to uroczyste spotkania europejskiej Polonii, które odbywają się w ramach programu corocznej nagrody Karola Wielkiego z wręczeniem prestiżowej nagrody Polonicus znamenitym przedstawicielom kultury, organizacjom polskim, dialogu polsko-niemieckiego oraz wybitnym Europejczykom.

POLONIA GALA – es sind feierliche Zusammenkommen der europäischen Polonia, die im Rahmen des jährlichen Karlspreis-Programms mit der Polonicus Preisverleihung an Persönlichkeiten aus dem Kulturbereich, polnischer Organisation, dem deutsch-polnischen Dialog und an die berühmten Europäer, stattfinden.

Aachen, Krönungssaal im Rathaus, in Jahren von 2010 - 2018

FORUM POLONICUS – „Europejske społeczeństwo obywatelskie w służbie integracji w Unii Europejskiej” dyskusja Polonii i jej gości o wartościach Unii Europejskiej i roli Polonii jako społeczeństwa obywatelskiego na rzecz integracji w państwie swojego zamieszkania.

FORUM-POLONICUS – „Europäische Zivilgesellschaft im Dienst der Integrationsprozesse innerhalb Europäischer Union“- eine Podiumsdiskussion über die europäische Wertegemeinschaft und die Teilhabe und Rolle der Polonia – als Vertreter der Zivilgesellschaft – im Dienst der Integrationsprozesse.

Aachen, Krönungssaal im Rathaus, 28.04.2018

Impressionen

Institut Polonicus VoG

Reichsweg 30, 52058 Aachen

Tel. 0172 210 5597

www.institut-polonicus.eu

Tomasz Glanc ♡ Olaf Müller ♡ Steffen Möller ♡ Paulina Lemke ♡
Jerzy Buzek ♡ Karl Dedecius ♡ Cornelia Pieper ♡ Władysław Pis
Düren ♡ Helena Miziniak ♡ Alfons Nossol ♡ Władysław Miodunka ♡
Barbara Borys-Damięcka ♡ Róża Maria Fürstin von Thun und Hoh
Longin Komolowski ♡ Jan Miodek ♡ Gesine Schwan ♡ Prälat Stanisł
Klute ♡ Polonica e.V. in Köln Zbigniew Kossak von Głowczewski ♡
Aldona Głowacka-Silberner ♡ Lech Wałęsa ♡ Prof. Dr. Rita Süßmuth